Základní škola a mateřská škola Kozmice, okres Opava, příspěvková organizace
Poručíka Hoši 59/1, Kozmice 747 11

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

školní rok 2020/2021

Ředitelka školy	Mgr. Dagmar Herudková
Telefon	595 032 138, 702 159 960
E-mail	skola@zskozmice.cz

Metodik prevence	Mgr. Klaudie Lišková
Specializační studium	ne

e-mail školy: skola@zskozmice.cz
webové stránky školy: www.zskozmice.cz

Školní psycholog a výchovný poradce na škole není.

Charakteristika školy

Naše škola sdružuje základní školu od 1. do 5. ročníku, po jedné třídě v každém ročníku a školní družinu. Součástí školy je také mateřská škola, která se nachází v sousední budově. Materiální vybavení školy je velmi dobré. Velikost prostor vzhledem k počtu žáků (kapacita školy podle zápisu do rejstříku škol - 150 žáků, skutečný počet 91 žáků) i vhodnost umístění budovy v obci je optimální – mimo hlavní komunikaci, v centru obce.
Pro relaxaci žáků slouží školní knihovnička s hernou, školní družina, tělocvična a školní hřiště.
Obrovskou výhodou školy je, že sousedí se sportovním areálem obce, který škola využívá pro svoje potřeby.
Nejčastějším problémem na naší škole jsou drobné formy násilí, agresivní chování, drobný vandalismus a vulgární vyjadřování. Problémy se snažíme řešit okamžitě.

Školní metodik prevence

- spolupracuje s třídními učiteli a vedením školy
- předává informace o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence
- podílí se na řešení jednotlivých problémů

Cíl programu

Cílem primární prevence je prohlubování dovednosti, jak chránit své zdraví a rozvíjet sociální dovednosti. Zároveň předat jednoznačné informace o škodlivosti NL včetně vymezení základních pravidel týkajících se užívání těchto látek.

Cílem primární prevence na naší škole je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování, sociálně patologickým jevům, jako jsou:

- agresivita a násilí,
- šikana a kyberšikana,
- užívání návykových látek, alkoholu, tabáku,
- vandalismus žáků,
- netolismus,
- zvýšit informovanost v oblasti forem rizikového chování.

Žáci by měli vědět:

- užívání drog je nezákonné
- experimentování s drogami přináší značná nebezpečí
- co je šikana a správná reakce na ni, zdravé interpersonální vztahy, zdravý životní styl

Dlouhodobé cíle

- zlepšování vztahů mezi dětmi
- omezení rizikového chování žáků školy
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel (pravidla školního řádu a slušného chování, třídní pravidla)

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- budování příznivého klimatu školy

Střednědobé cíle

- spolupracovat v rámci pedagogického týmu
- klást důraz na specifickou i nespecifickou prevenci, vybírat efektivní programy primární prevence
- získávat rodiče pro spolupráci se školou
- informovat rodiče průběžně o činnosti školy
- naučit žáky rozpoznat rizikové chování a krizové situace, umět vhodně reagovat
- průběžně sledovat klima třídy a vytipovat žáky s problematickými vztahy

Krátkodobé cíle

- naplňovat Minimální preventivní program školy pro daný školní rok
- vyhledávat projevy možného výskytu SPJ, snažit se včasně reagovat na vzniklé situace
- udržet ve škole zdravé sociální prostředí
- informovat žáky o účincích návykových látek
- učit se řešit různé problémy
- připravit žáky na možnost setkání s cizím člověkem, drogou a jiným nebezpečím
- zlepšování komunikace mezi žáky a pedagogy, školou a rodiči

Specifická prevence

Učitelé začleňují problematiku prevence rizikového chování žáků do plánu výuky. Prevence je přirozenou součástí výuky jednotlivých předmětů. Všichni naši pedagogičtí pracovníci dbají na komplexní uplatňování prevence rizikového chování, to je ve všech oblastech, jichž se prevence rizikového chování u žáků naší věkové kategorie dotýká.

Velkým přínosem v naší prevenci jsou v rámci vyučovacího programu v třídách **ranní sezení (kruhy)**, trvající 15 -20 min., kde se žáci věnují zejména aktuální situaci v třídním kolektivu a různým tématům, která se dají zahrnout do zdravého životního stylu - mezilidské vztahy, domov, člověk, zdraví, bezpečnost aj., a **schránka důvěry**.

Minimální preventivní program probíhá také prostřednictvím externí spolupráce. Každoročně zveme do školy příslušníky Policie ČR z odboru prevence, zaměstnance Městské policie.

Před několika lety jsme navázali výbornou spolupráci se sdružením RENARKON, jehož zaměstnanci v naší škole poskytují žákům ucelený specifický preventivní program **„Buď OK".**

V každém školním roce probíhají tři bloky, které jsou vedeny formou prožitkových programů, interakčních besed, diskuzí a her.

Součástí naší školy je také mateřská škola, kde děti také prochází preventivním programem přizpůsobeném věku. Především děti předškolního věku bývají postupně seznamovány s prostředím ZŠ, ale i blízkého okolí. Navštěvují různé akce společné se ZŠ (čtyřdenní školní výlet, výlety vlakem, drakiáda, loutkové divadlo, setkávání s prvňáky, návštěvy spádových škol – při sportovních nebo soutěžních příležitostech). V rámci školních projektů často využíváme práce smíšených skupin žáků z různých tříd, popř. i dětí z mateřské školy. Běžně jsou zapojováni i žáci s podpůrnými opatřeními a zdravotním postižením.

Je třeba preferovat zejména kreativitu, aktivizující metodické přístupy, metody praktické rozvíjející dovednosti a demonstrační. Zejména v mladším školním věku je důležité názorné vyučování vedoucí k podněcování kreativity žáků a schopnosti se rychle a adekvátně rozhodovat**.** Jelikož náš Minimální preventivní program vychází ze školní preventivní strategie.

Nejčastějším problémem na naší škole jsou drobné formy násilí, agresivní chování, vandalismus a vulgární vyjadřování.
Chceme i nadále naplňovat dlouhodobé cíle preventivní strategie naší školy

Program Buď OK – prožitkový program pro 1. – 5. ročník (Renarkon , Centrum primární prevence o.p.s., Ostrava)

Základní cílem je podpora zdravého životního stylu cílové skupiny, dále snižování atraktivity drog u dětí a mladých lidí, příp. oddálení jejich prvního kontaktu s drogou, pozitivní ovlivňování klimatu třídy a pomoc při formování vhodných postojů.
Jednotlivé bloky

1. třída:
- Praktický nácvik různých modelů chování
- Krizové situace a jejich řešení
- Posilování a rozvoj sebepoznání

2. třída:
- Podpora sebeuvědomění, navazování vztahů
- Volnočasové aktivity
- Otázky zdravého životního stylu

3. třída:
- Rozvoj komunikačních dovedností, konflikt
- Zdravé vztahy v kolektivu
- Vztahy k dospělým, třídní kolektiv

4. třída:
- Soudržnost a spolupráce skupiny
- Posilování vzájemné spolupráce
- Posilování a rozvoj kladného sebepřijetí

5. třída:
- Individualita, sebeúcta, uplatnění ve třídě
- Soudržnost a spolupráce ve skupině
- Zdravý způsob života

Beseda žáků 5. ročníku o dospívání a vztazích (*Centrum pro rodinu a sociální péči Ámos, MUDr. Fridrichová)*

Nespecifická prevence

Primární prevenci na prvním stupni má na starost třídní učitel. Jednotlivá témata jsou začleněna v prvouce, přírodovědě a vlastivědě, informatice. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu nebo využít materiálů v oblasti primární prevence.

Vést děti ke zdravému způsobu života i k odpovědnosti za své zdraví.

1.– 3. ročník

- dodržování zásad používání léků, používat léky s vědomím lékaře a rodičů, odevzdávání nepoužitých léků,
- poznávání prospěšnosti a škodlivosti přírodních látek (poznávání jedovatých rostlin)
- znát škodlivé účinky na zdraví: tabák, alkohol, káva, jiné návykové látky,
- nepřijímat dary od cizího člověka - *Nácvik odmítání*
- znát, kam se obrátit a na koho v případě jakéhokoliv problému: návykové látky, šikana, obtěžování, problémy ve škole nebo v rodině
- rodina a vztahy v rodině, komunikace mezi jednotlivými členy, řešení problémů
- zásady společenského chování
- dětská krizová centra, linky důvěry, *nácvik komunikace*

4. – 5. ročník

- prevence zneužívání návykových látek.
- legální a nelegální návykové látky.
- ochrana před nimi a *nácvik odmítání*
- hledat náhradní činnosti místo používání NL
- posilování osobnosti dítěte a jeho sebedůvěry
- orientace v tel. seznamu, vyhledávání důležitých adres, nácvik komunikace
- řešení krizových situací – šikana, setkání s dealerem, s deviantní osobou
- mezilidské vztahy, bojovat proti šikaně
- zdraví = základní lidská hodnota, zdravý životní styl
- učit žáky chápat rozdílnost jednotlivců a vážit si každého člověka, každé minority, každé kultury

Upozornit děti na **nebezpečí internetu**:

- seznámit se s pravidly o bezpečném užívání internetu
- závislost na internetu a počítačových hrách
- kyberšikana
- nebezpečí chatu, výzev
- stránky s rasovou tematikou
- stránky obsahující násilí

Využívat témata ke zdravému životnímu stylu, trávení volného času, prevenci návykových látek, mezilidských vztahů, atd. ***i v ostatních předmětech*** - např. ČJ (sloh, čtení, dram. výchova), VV, PČ, TV – podle vhodnosti probíraného tématu.

Zařazování témat podle aktuální situace!

Další školní aktivity:

- **Celoroční celoškolní projekt „Prajzska, místo kaj meškam"**

hlavní důraz v oblasti MPP:
– zaměření celého projektu na kohezi skupiny, spolupráci v týmech, týmové role, individuální úlohy….)
- posílení patriotismu a vlastenectví
V rámci projektu: Muzeum Hlučínska,
Bunkry Kozmice, Darkovičky
Skanzen Bolatice
Pekárna Obrusník
Kostel sv. Floriana Kozmice
Besedy (p. Malchárková, p. Schlossarková, pamětníci)
Vytváření rodokmenů, projekty Osobnosti Prajzske, články do novin
Aktuálně nabízené programy a projekty
Závěr – ŠvP Karlov (předání občanství)

- **Týden prevence** (duben / květen)
- 1. pomoc – studenti Lékařské fakulty OU -urgentní medicína,
- Dopravní výchova,
- Policie ČR Městská policie Hlučín,
- Mobilní dopravní hřiště,
- chování za mimořádných situací, ….)
- každé dva roky (2012, 2014, 2016, 2018, **2021**)
-

- Zahradní slavnost (spolupráce s rodiči)
- Uspávání broučků (spolupráce s rodiči)
- vánoční besídky, **vánoční koncert** (2019**, 2020)**
- **Velikonoční výstava (2021)**
- společné projekty školy a školky
- divadelní představení
- školní časopis „Čiperka"
  (prezentace na webových stránkách: www.zskozmice.cz)
- zapojení žáků do organizování školních výstav a do celostátně vyhlašovaných soutěží
- Školní mléko
- Ovoce do škol
- Návštěva obecní knihovny (12/2020)
- Akce ke dni Země, sběrové dny, úklid obce,
- Sbírkové akce

Volnočasové aktivity

Zájmové kroužky:

Angličtina hrou
Pěvecký sbor Zpívánky
Keramika a něco navíc
Výtvarný kroužek
Klub zábavné logiky a deskových her (ŠD)
Vaření (ŠD)
Čtenářský klub

Podporovat a doporučovat žákům účast v kroužcích mimo školu – v obci kroužek angličtiny – **Hello, Dance for life a Gymnastika** (budova školy), Hasiči, TJ Sokol, kroužek modelářský, Hlučín - DDM, ZUŠ, Skaut.
Možnost využití školního hřiště i v odpoledních hodinách.
Spolupráce s dalšími složkami v obci:

- spolupráce s obecní knihovnou
- spolupráce s oddílem **kopané TJ Sokol Kozmice**
- SDH Kozmice - **hasičský kroužek**
- **modeláři**
- Yacht klub Kozmice

Sbírky a dobročinné akce

Již několik let podporuje škola sbírkovými akcemi (vánoční koncert, velikonoční výstava, zahradní slavnost) a sběrem víček od plastových lahví nemocného Tomáška Bojdu a bude pokračovat i v následujícím roce.
Zapojujeme se i aktuálně do sbírkových akcí (Batůžkový projekt, Krabice od bot, sbírka pro psy z útulků, Děti dětem – setkání v Dolním Benešově, Krajská sbírka potravin, podpora autistických dětí…). V rámci Dne sv. Valentýna máme Den empatie, kde se žáci seznamují s možnostmi, účelem charitativních sbírek a různých nadací.

Aktivita pedagogů

Každý pedagog, zvláště pak třídní učitel je odpovědný za vytvoření zdravého klimatu třídy. Vychovává děti tak, aby uměly třídit informace a aby se naučily posoudit, které pro ně jsou prospěšné a které škodlivé.

Úkolem pedagogů:

- včasné odhalování specifických poruch učení a chování dětí (spolupráce s PPP, SPC)
- všímat si chování dětí (odhalování šikany)
- v kritických situacích dát jasně najevo, že toto chování je špatné a nelze je tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity
- důsledně trvat na dodržování školního řádu
- vytvářet spolu s dětmi pěkné prostředí ve třídě a ve škole
- zúčastňovat se podle možností školení a seminářů týkajících se dané tématiky

Spolupráce s rodiči

- informovat na školních a na třídních schůzkách rodiče o problémech návykových látek, o problémech chování žáků
- podle zájmu rodičů poskytnout vhodnou literaturu
- dle zájmu rodičů uskutečnit besedu s pracovníky PPP, SPC (o poruchách učení a chování – spolupráce s rodinou, okruhy besed podle zájmu rodičů) nebo odborníky z oboru školství, zdravotnictví…
- besedy s rodiči v rámci ŠD (profese)
- informovat rodiče o kroužcích v DDM, ZUŠ
- zapojení rodičů a přátel školy do projektu PRAJZSKA, MISTO KAJ MEŠKAM
- poskytovat informace o dění ve škole

V Kozmicích, 27. 8. 2020

…….. ……..

metodik prevence ředitelka školy